

Simple), travessava la quintana de Can Maset i ja ens ficaven dins el bosc de nou. Travessant el camp del Rull i per una drecera de cabres passàvem el Torrent de la Font d'Abril i sortíem al Pi Gran, la vinya i els conreus de Can Puig. Allà en Jaume i la Maria, nascuts a Can Xaró i a Can Piu, ja difunt en Jaume, masovers de temps, lligats quasi tota la vida a la casa, i en Josep i esposa, i germana, i fills. Al barri o al terrat, voltat de galls i gallines d'aquelles que ja no se'n veu cap, o si feia fred prop la gran llar, asseguts a l'escó, havíem passat llargues estones d'aquells temps, en què hi havien llargues estones lliures. No discutirem si eren dies millors o pitjors, però de nervis més tranquils.

Avui hem tornat a Can Puig, en cotxe, no cal dir-ho, i hem passat una tarda tan bona com aquelles. El mateix marc, encara que el quadre era molt canviat. S'hi respira la vida activa, el treball organitzat i dur, la iniciativa metoditzada, l'explotació agropecuària raonada i mecanitzada. En Sebastià Badia i Flaquer, el propietari actual des de 1957, un nervi en els seus 76 anys. Jo el recordava poc, però el vaig reconèixer de seguida, perquè les cares com la seva no s'obliden fàcilment, per la vivesa dels ulls i la franquesa i decisió en expressar-se. Estigué a Can Rives durant 30 anys, i d'allí passà a Can Puig amb l'esposa Victòria Lorente Selas, que molt recorda i a qui repeteix deure-li l'ajuda en l'èxit que ha aconseguit amb el treball i que la perdé no fa molt, el darrer de 1971, poc abans de casar-se el fill Jordi. Aquests dos fills, Pere i Jordi, els puntals de la casa i l'esposa, Paquita, de Granollers, que certament no desmereixerà el record de l'anterior mestressa, i que, a més, té per cognoms Puig i Puig, per millor encaixar les parets antiquíssimes que l'encerclen. I la petita Victòria, de dos anys i mig, i altre que esperen. Una família on s'hi veu unió forta, que bé cal perquè l'empenta que porten ho necessita. Compraren Can Puig amb dificultats, començaren, millor seguiren, amb les 6 vaques que ja tenien i un cavall, i malalties, febres de Malta, però el treball i l'ordre vanceren. Entre el 1960-65, aconsellats pels Serveis d'Extensió Agrària de Granollers, pel veterinari Sr. Llobet i sobretot pel seu esperit de superació, començaren per augmentar les vaques a una vintena, mecanitzar el muniir, fora quadres i bestiar a cel obert, cadenes tretes i vida lliure. Avui compten una bona quadra de vaques i vedelles, raça força seleccionada i d'alta productivitat.

Això és Can Puig d'avui, que no és la meva tasca, però que també és història, és l'avui i el demà obert. Passem ara a l'ahir.

L'ahir de Can Puig es perd en els temps. Per començar, Can Puig i el Castellet foren el mateix? La primera persona que va saber que parlaria de Can Puig, sense indicar jo res, em digué: És el Castellet. Era en Josep Casanoves, i suposo que parlaria per tradició. En Josep Margenat diu que El Castellet creia que era Can Farell, l'actual assentat sobre les runes. Tinc constància escrita de mitjan segle passat que eren el mateix. Però en la relació de fogatges a Santa Eulàlia el 1466, nomenat ja altres anys, no hi consten ni un ni altre. En canvi, en l'altra relació del segle XVI hi consten els dos i ben clars, En Puig i En Castellet, entre les 28 llars del poble. No puc arribar ara a conclusions perquè no m'ho permet el temps. Però per altres dades que crec tenir, les dues eren la mateixa, o almenys, eren de domini o patrimoni comú, que segurament seria més extens que avui dia. La poca documentació existent ha estat cedida per la tia Conxita Manté, vídua de l'oncle Pere Riera i són uns pergamins del XV o XVI que cal treballar i desxifrar, i si hi ha contingut, l'exposarem en altra ocasió. Princi-